

اصطلاحات بتني – روزنامه دنيای اقتصاد مورخ 9 آذر 1389

بديهي است با توجه به حجم كوچك اين ستون و اصرار بر فشردگي هر چه بيشتر آن، شرح كامل اغلب واژه ها كه گاهي خود نيازمند كتاب و مقالات متعددي هستند، امكان پذير نيست و آنچه در شرح اين كلمات نوشته شده در حقيقت كليدي است براي دست يابي به اطلاعات وسيع تر كه تنها از نوشته هاي مفصل تر بر مي آيد.

فهرست لغاتي كه در اين ستون آمده است تنها گوشه‌اي است از واژه هايي كه به نظر نگارنده مي‌توانست در اين بحث مورد استفاده قرار گيرد كه مطالعه آنها بي‌گمان سودمند خواهد بود.

واژه نامه سيماني

باتال: نوعي ملات، مخلوط شن و آهك و سيمان

استر: كشيدن پي در پي ملات بر سطح ديوار به منظور پر شدن بندها و اندودكاري

اندود: روكشي از جنس ملات، روکش کردن با ملات، با ملاتي كه بر سطح كار بمالند، آغشته كردن

باتارد: ملاتي متشكل از ماسه و آهك و سيمان

بيختن: الك كردن، دانه بندي كردن مصالح با غربال

پي: پايه، شالوده ريشه و پايه بنا

پي ريزي: پي سازي، ساخت پي و شالوده بنا

تخته ماله: ماله چوبي تسطیح کردن ملات با ماله چوبي

تگرگي: ملات و اندودي كه به واسطه نوع پاشيدن روي سطوح و يا داشتن سنگ ريزه زير و دانه دار است و اغلب به

عنوان شيوه اي تزئيني به كار مي رود.

تن گذار: قسمت بار بنا، استخوان بندي بنا كه قابل رويت است.

رو بنا: نما، آنچه با آن رويه ديواره هاي بنا را بپوشانند.

روکش: پوشش سطحي ديوار، لايه تزئيني خارجي در و ديوار و....

رويه: روکش، بخش سطحي ديوار، ملاتي كه بر روي ديوار مي كشند.

سرنند: غربال، الك

شياردار: نوعي موزائيك و كف پوش جهت فرش حياط و بام با خطوط گود و برجسته.

عسلي: ملاتي كه كاملا با مواد تركيبی مخلوط شده است، ملات شل.

عيار: نسبت بين اجزا ملات، درصد تركيبات ملات.

خلة: خاك، سيمان، گچ و...

كفراژ: قالب بندي بتون

ملات: ملاط، مخلوط آهك و ماسه و سيمان و.... خميرهاي چسبنده اي كه براي پوشش سطوح و چسباندن مصالح ساختماني

به يكدیگر به كار ميرود.

لوز: حالت و چسبندگي ملات

نا خنك: زوائه كناره آجر و ملات

ملات ماسه سیمان: مرغوبترین نوع ملات در ساختمان، از این مصالح در جهت ساختن مخازن بزرگ آب زیرزمینی یا مخازن هم سطح زمین و منبع های هوایی استفاده می شود. در سد سازی با مصالح مختلف در فرمهای شگرف مورد استفاده فراوان است از این ملات می توان در تمام قسمتهای ساختمان استفاده کرد مانند آجر کاری، کاشی کاری، سیمانکاری، فرش کف، سنگ کاری و....

نمای سیمانی: سیمان اندود کردن نمای ساختمان

سیمان: واژه ای لاتینی که از کلمه

caementum و یا caementun گرفته شده است و معنی آن خرده سنگ است. سیمان ماده چسبنده ای است به رنگ خاکستری که در مجاورت آب و هوا و بعضی از انواع آن بدون مجاورت هوا در اثر فعل و انفعالات پیچیده شیمیایی سخت گشته و قطعات خرده سنگ مجاور خود را به یکدیگر می چسباند.

سیمان اولین بار توسط شخصی در انگلستان کشف شد و چون رنگ آن بعد از خشک شدن به رنگ سنگهای ساحلی جزیره پرتلند بود بنام سیمان پرتلند معروف گردید. قطر دانه های سیمان حدود 2 میکرون است و هر قدر دانه های سیمان درشت باشد سیمان نا مرغوب است.

سیمان پزی کلینگ: ایجاد فعل و انفعالات شیمیایی بوسیله حرارت بین مواد متشکله آن تا مواد بصورت دانه های به درشتی فندق در آید به این دانه ها که در حرارت عرق کردن تشکیل می شود در اصطلاح سیمان پزی کلینگ می گویند.

سیمان پرتلند: رایجترین نوع سیمان مصرفی در دنیا با فرمول حدود 65% آهک CAO ، حدود 20% سیلیس SIO2 ، حدود 6% اکسید آلومینیوم AL2O3 ، حدود 4% اکسید منیزیم MGO ، و حدود 3% انیدرید سولفرو SO3 و چند درصد نیز مواد دیگر.

سیمان پرتلند نوع 1: سیمان معمولی برای کلیه ساختمانهای بتن آرمه از قبیل پل، تونل، کانالهای آب و راه سازی در استفاده از سیمان پرتلند نوع 1 باید دقت شود که ساختمان در معرض حمله سولفاتها از طریق خاک و آب قرار نگیرد.

سیمان پرتلند نوع 2: نوعی سیمان که در مواقعی که حمله سولفاتها نسبتا کم است مورد استفاده قرار می گیرد. ساختن کانالهای فاضلاب به دلیل کمتر بودن درجه حرارت هیدراتاسیون این نوع سیمان نسبت به نوع 1 در مواقعی که بتن ریزی در هوای گرم صورت می گیرد استفاده از این نوع بتن پیشنهاد می گردد.

سیمان پرتلند نوع 3: این نوع سیمان زود گیرتر بوده و در مواقعی که می باید قالبهای بتن زودتر شود و یا از قطعه ریخته شده زودتر استفاده گردد از این نوع سیمان استفاده می شود.

سیمان پرتلند نوع 4: از این نوع سیمان به علت ایجاد کمترین مقدار حرارت هیدرو تاسیون در بتن ریزی های حجیم مانند سدها مصرف می شود.

سیمان پرتلند نوع 5: از این نوع سیمان فقط در زمانی که قطعه ساخته شده در معرض حمله شدید سولفاتها قرار می گیرد استفاده می شود.

سیمان انبساطی: سیمانی که در موقع سخت شدن از دیاد حجم پیدا کرده و برای آب بندی آب انبارها و استخرها مورد استفاده قرار می گیرد.

سیمان طبیعی: سیمان سیلیکاتهای آلومینیوم، این نوع سیمان بوسیله آسیاب به پودر تبدیل شده و آنرا با هیدرات کلسیم مخلوط

مي نمايند و از آن ملات آبي به دست مي آورند.
سيمان آهنگدازي: سيماني نسبتا نا مرغوب كه از تقاله سربار و كوره هاي ذوب آهن به دست مي آيد.
سيمان چاه كني: نوعي سيمان كه در گرماي زياد سخت مي شود و در صنعت نفت مصرف دارد.
سيمان واتر پروف: اگر به سيمان محلول هاي صابوني فلزي اضافه گردد بتن تهيه شده از اين سيمان مقاومت بيشتري در مقابل نفوذ آب دارد.

منابع

اجراي ساختمان سياهوش: 1375 - دانش و فن
معماري ايران مصالح شناسي سنتي: ز- مرشيددي، حسين آزاده 1381
فرهنگ واژه هاي معمار سنتي ايرانك فلاح فر، سعيد كامياب 1379
تحليل سازه در معماري به زبان ساده از زبان ساده تا آسمانخراش: سالودوري، ماريو ترجمه زنده دل كيومرث دونور
1375
نشريه شماره 349 الي 389 موسسه استاندارد و تحقيقات صنعتي ايران
مصالح شناسي هياوش كباري

نقل مطلب از سايت : اولين پايگاه هم انديشي صنعت سيمان ايران

www.cementgroup.ir